

Bestuurlijke terugkoppeling LOVP 26 februari 2024

In het LOVP van 26 februari jl. is onder meer gesproken over demonstraties, de politietaak, Bewaken en beveiligen en Identificatie en Registratie in de migratieketen. Daarnaast is kort de verbinding tussen het LOVP en de Landelijke Eenheden en het onderwerp huisvesting aan bod gekomen.

Demonstraties

Nadat kortgeleden de minister publiekelijk een statement maakte rond het sneller en harder optreden van OM en politie bij het plegen van strafbare feiten bij ontwrichtende demonstraties, spraken de burgemeesters nu met de minister over dit onderwerp. Zij gaven aan niet te begrijpen waarom een dergelijk statement naar buiten is gegaan, omdat het aan het lokaal gezag is om de inzet lokaal te bepalen en hier zorgvuldige afwegingen over gemaakt worden in de driehoek. Ook hebben zij aangegeven ontstemd te zijn dat hier niet met de burgemeesters als het gezag over gesproken is. Zij vinden dat een dergelijk statement voorbij gaat en geen recht doet aan de juridische aspecten (zowel wet- en regelgeving als jurisprudentie) en de lokale context waarin keuzes worden gemaakt. De minister heeft aangegeven dat het niet haar intentie is geweest op de stoel van de gezagen te gaan zitten. Afgesproken is dat er kortere lijnen zullen ontstaan en dat altijd eerst contact met lokaal gezag wordt gelegd.

Politietaak

De politie presenteerde haar rapport over de politietaak dat gebaseerd is op een door de Radboud Universiteit verricht onderzoek. Het is niet zozeer een visie als wel een identiteitsdocument geworden. Het is een bespiegeling van de waarde van de politie voor de samenleving. De Regioburgemeesters hebben aangegeven veel herkenbare zaken terug te zien. De politie heeft een ondeelbare taak (noodhulp, handhaving openbare orde en opsporing/vervolgning lopen vaak in elkaar over), de politie is van preventie en repressie, moet fysiek en digitaal aanwezig zijn en beschikt over een grote informatiepositie over wat er speelt in de samenleving. Waar jaren geleden de samenwerking met partners nog echt op gang moest komen, wordt deze nu als vanzelfsprekend gezien. De Regioburgemeesters onderschrijven deze uitgangspunten. De rol van het gezag komt in dit document minder terug, de politie heeft aangegeven dat deze rol voor hen een gegeven is en daarmee nooit ter discussie staat. De basis is artikel 3 Politiewet, waarin staat dat de politie werkt in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag. De Regioburgemeesters hebben aangegeven het belangrijk te vinden dit rapport te betrekken in de verdere uitwerking van de visie op de politiefunctie dat onder leiding van het departement wordt uitgevoerd. Ook hebben de Regioburgemeesters aangegeven zelf met input te komen op de positie van het lokaal gezag in het traject rond de politiefunctie.

Bewaken en beveiligen

De NCTV heeft kort de stand van zaken toegelicht rond de afbakening van het nieuwe stelsel. Zo gaf hij aan dat het nieuwe stelsel rond persoonsbeveiliging en –begeleiding eenduidig gezag moet kennen vanuit de minister (door de NCTV). De toegang van bedreigde personen tot het stelsel kan nog steeds via een limitatieve lijst plaatsvinden, maar gebeurt grotendeels door triage, waarbij de dreiging tegen het leven gericht moet zijn om toegang tot het stelsel te krijgen. Alleen in het stelsel is de maatregel persoonsbeveiliging en –begeleiding beschikbaar. Ook de omgeving van een te beveiligen persoon (bijvoorbeeld de woning, familieleden) komen onder gezag van de NCTV te vallen. Dit behelst overigens niet eventuele openbare orde maatregelen die onder gezag van de burgemeester blijven. Er zijn nog diverse uitwerkingsvraagstukken, met name ook wat het betekent voor gezag en capaciteit voor de beveiliging van personen die niet in het stelsel zullen vallen. Het volgende LOVP zal er goed voorbereid dieper op het onderwerp worden ingegaan.

De politie heeft toegelicht waar zij staan met de inrichting van de centrale beveiligingsunit en wat de betekenis daarvan is voor de basisteams. De vacatures voor de landelijke beveiligingsunit zijn opgesteld. Het beeld nu is dat men verwacht dat de helft van de 280 fte uit de basisteams overstapt naar de centrale unit. Daarmee komt de andere helft terug naar de eenheden en moet er voor het overige gedeelte geworven worden (zowel in de basisteams om de capaciteit weer op orde te brengen als in de centrale unit). Dit betekent dat men verwacht dat er binnenkort voor ongeveer 140 fte aan vacatures in de eenheden kan worden opgesteld. Totdat de centrale unit volledig bemenst is, zal capaciteit uit de eenheden blijven bijdragen aan landelijke taken. Hoe het tijdspad er precies uit komt te zien is nog niet helder, maar omdat mensen ook geworven en opgeleid moeten worden zal de transitie zeker tot eind 2025 in beslag nemen. Ook hier hebben de Regioburgemeesters aangegeven dat er echt meer helderheid moet komen over het tijdspad, dat capaciteit snel terug moet vloeien naar de basisteams en dat dit in april op het LOVP wederom ter tafel moet komen.

Identificatie en Registratie

De politie voert de identificatie en registratietaken uit voor mensen die asiel aan willen vragen in Nederland. De afgelopen jaren was er met name in de zomer een piek waardoor de politie bijstand moest verlenen. Het gaat daarbij om een veelvoud aan dossiers ten opzichte van waar de politie op toegerust is. Vanuit het departement is toegelicht dat er onderzoek is gedaan naar hoe dit anders zou kunnen worden vormgegeven. Toegelicht is dat duidelijk is geworden dat slechts 20-30% echt politiewerk lijkt en er dus andere partijen denkbaar zijn die dit werk kunnen doen in plaats van het inzetten van schaarse politiecapaciteit. Voor de lange termijn onderzoekt men de mogelijkheid tot het inrichten van een aparte autoriteit die dit gaat doen. Daartoe worden nu mensen aangetrokken. In de tussentijd zal de KMar drie maanden lang een pilot doen om te bezien hoe dit in de praktijk kan worden vormgegeven met ander personeel dan politiepersoneel. Omdat ook in deze zomer een piek wordt verwacht, is afgesproken in het LOVP van april dit onderwerp terug te laten komen om te bezien hoe realistisch het is dat er deze zomer geen bijstandsverzoek nodig zal zijn. De Regioburgemeesters hebben aangegeven dat bijstand vanuit politie in de zomer een onmogelijke opgave wordt en er koste wat kost ingezet moet worden op alternatieven.

Tot slot

Verder is in de vergadering gesproken over hoe de verbinding tussen het LOVP en de Landelijke Eenheden verder versterkt kan worden. Afgesproken is dat er overleg tussen de gezagen en de politietop van de Landelijke Eenheden plaats gaat vinden op reguliere basis. Daarnaast heeft het LOVP een positie in de planning en control cyclus van de Landelijke Eenheden gekregen. Zo wordt nadrukkelijker gesproken over begroting en beheersplannen en komt de verantwoording ook beter tot zijn recht als onderdeel van de totale verslaglegging van de politie.

Het onderwerp huisvesting politie is kort aan de orde geweest. Stijging van energieprijzen, nieuwe regels rondom duurzaamheid en schaarste in de bouwwereld maken een herijking van het huisvestingsbeleid en keuzes binnen het exploitatie- en investeringskader noodzakelijk. Dit zit hem met name in kantoorpanden en/of samenwerking in het gebruik van panden door verschillende politiediensten.

Herbevestigd is dat de spreiding van locaties onveranderd is gericht op een centraal gelegen districts bureau per district en in ieder basisteam het teambureau behouden blijft. Lokale keuzes voor nieuwbouw of renovatie kunnen (in de planning) anders uitpakken. Uitvoering vindt doorlopend in afstemming met het lokaal gezag plaats.